

Информация за изпълнение на етап на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания – 2017 г.
Основна научна област:
ФИЛОСОФИЯ/ Обществени науки;/
№ на договор:
ФНИ-ДН15/13 от 18.12. 2017г.
Начална и крайна дата на проекта:
18.12. 2017г. - 18.12. 2020г.
Заглавие на проекта:
АНАЛИЗ И ФИЛОСОФСКО ОСМИСЛЯНЕ НА РОЛЯТА НА РОДА БЕРОН ЗА ДУХОВНОТО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ И ИНТЕГРИРАНЕТО Й В СВЕТОВНАТА КУЛТУРА.
Базова организация:
Институт за изследване на обществата и знанието – БАН
Партньорски организации:
-
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Професор, ДФН, Мартин Матеев Табаков
Общ размер на отпуснатото финансиране за първи етап:
46900
Интернет страница на проекта (ако има такава):
Научни публикации по проекта:
1.Димитър Цацов, ФИЛОСОФСКИ ИДЕИ ПРЕЗ БЪЛГАРСКОТО ВЪЗРАЖДАНЕ/ Издателство „Фабер“, 2019, ISBN: 978-619-00-0868-2 МОНОГРАФИЯ
2. Колектив Европейската одисея на д-р Петър Берон \\Философски алтернативи 2/ 2018 , 119 -123
3. Анани Стойнев – За „Славянска философия“ на д-р Петър Берон. Родолюбието като натурфилософия \\ Философски алтернативи 3/ 2018 . стр.150-16
4.Надя Данова, Възгледите на Петър Берон за детската възраст\ "Исторически Преглед, 2018, № 4
5. Нина Димитрова – Идеите на Възраждането гетаке и славянската философия на Петър Берон \\ Философски алтернативи 2/ 2018, 102 -111
6. Ангел С. Стефанов – „Логиката“ на д-р Васил Хаджистоянов-Берон – първият български учебник по философия през Възраждането\\Философски алтернативи 2/ 2019, стр.96-108
7. Христо Гагов – „Човекът в сравнение с другите животни“ – удивително творение на възрожденската ни натурфилософска мисъл\\Философски алтернативи 2// 2019, стр.109-122
8. Нина Димитрова – Васил Хаджистоянов-Берон и българският образователен модел\\ Философски алтернативи 3/ 2018 стр.126 -135
9. Мартин Табаков – Ролята на Васил Хаджистоянов-Берон за духовното развитие на България и интегрирането ѝ в европейската култура\\Философски алтернативи 2/ 2019 , стр.123-147
10. Димитър Ганов РОМАНЪТ „ПРОЩАВАНЕ С ПРОЛЕТТА“ НА 130 ГОДИНИ И НОВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА \\Списание Политически хоризонти Година II, брой № 2, 2018 г. ISSN:2534 – 966X

11. Нина Димитрова - Приносът на академик Богомил Берон за въвеждане на европейски социални ценности в България\ Философски алтернативи 2/ 2019
ISSN 0861-7899 стр.148-156

Описание на очакваните резултати по проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Цялостно изследване на Рода Берон и приносите му за духовното развитие на България и за интеграцията на България в Европейската наука и култура. до момента в България не е правено такова мащабно и комплексно изследване. Няма и по-пълна библиография на трудовете на П. Берон (и на трудовете за него) и на постиженията на други видни учени от рода. Едно изследване в тази посока би запълнило празнина в изграждането на българското културно-историческо и научно наследство.

Изследване на научната дейност на Петър Берон (той има над 10 000 страници на пет езика в области като: философия, физика, химия, астрономия, медицина, педагогика, история, география, геология). Философски анализ на неговите възгледи.

Анализ и интерпретация на преведеното и издадено научно наследство на д-р Петър Берон. Тук освен текстовете от РП2а ще се акцентира и върху по-малко изследваната "Славянска философия".

Събиране, проучване, подбор и превод на избраните фрагменти от научните трудове на д-р Петър Берон, **които до момента не са публикувани в България** (особено от все още непознатия за българския читател труд- "Панепистемия") и издаване им, заедно със съответен анализ. Очакван извод е, че със своята всеобхватна натурфилософска система д-р П. Берон - се нарежда сред последните натурфилософи-енциклопедисти в Европа.

Изследване на научно-просветната, дарителска, обществена и др. дейност на представители на рода от по-старата генерация (до средата на 20 век) като акад. Васил хаджи Стоянов-Берон - енциклопедист, автор на първите на Български учебници по немска и френска граматика, логика, естествена история и др.; директор на Болградската гимназия,...; проф. Стефан Русков Берон (просветител, публицист, преводач и дарител, основател на Българското книжовно дружество,); акад. Богомил Василев Берон - основател на Медицинска академия и Клиниката за кожно-венерически болести, председател на Европейския конгрес на дерматолозите, Д-р Л. Аршинков (виден Варненски лекар и общественик)...

Изследване родовата хроника и изработване на родословно дърво на рода Берон. Ще се проучват държавни и семейни архиви.. Родословното дърво ще се подреди йерархично и ще се компютъризира.

Изследване заслугите на други изявени личности от генерациите, активни след средата на 20 век.. (Вкл. новооткрити при работата в работен пакет 1). По-известни са проф. Д-р. Петър Константинов Стоянов (писател, лекар и общественик, председател на сдружение "Мати България") и проф. Петър Кирилов Берон (зоолог, спелеолог, общественик, политик). Но и фамилиите Кисимови, Хаджистоянови, Хаджидимиеви, Кутинчеви, Шипкови са дали и много други заслужили за България личности.

Анализ и философско осмисляне на ролята на рода Берон за духовното развитие на България. Обобщаваща работна хипотеза, основана на ролята им за европеизацията на България - още от 19 век. е „Бероновци - европейци по дух” (С общата постановка за продължението на

Бероновата хуманистична, патриотична и просветителска традиция от различните поколения на рода)

Публично представяне и разпространение на резултатите от проектната дейност, извън планираните в другите работни пакета събития. Организиране на конференции и кръгли маси, част в места свързани с рода - Котел, Търново, Варна, Русе и др. Създаване на специален сайт на проекта, Организиране на младежки конкурси за тематично есе, напр.: "Непознатия Петър Берон" и "Бероновци от моя край" и др. който може и да спомогне за работата по РП1. Тук ще се привлекат и и външни образователни организации

Постигнати резултати от изпълнението на проекта и кратък анализ на тяхната приложимост (до 1 стр. в рамките на полето по-долу)

По проекта са **проведени 2 конференции:**

- Отделен панел в конференцията „Философия, Логика, Култура“, 25.08.-29.08.2018, Китен
- Конференция „Заслугите на Беровци за българското развитие“, 7.12.2018, София,

Присъстващите се запознаха с тематиката, целите и резултатите на проекта

През есента на 2019 се планират още две конференции.

По проекта са ангажирани и външни изпълнители, които показаха съпричастност, включиха се със статии и доклади и публични лекции

Най активни са Проф. Надя Данова, Доц. Нели Бъчварова, Гл. Асистент д-р. Димитър Ганов

Досега по проекта са публикувани: **1 монография, 10 научни статии и 4 архивни материала всички в авторитетни реферирани научни списания.**

Монографията на члена на научния колектив Димитър Цацов, „Философски идеи през българското възраждане“ е мащабен труд, разглеждаш от различни аспекти философските идеи на Петър Берон. Тя показва и Европейският мащаб на българският учен и самобитното при него. Направен е сравнителен анализ с други подобни световно известни мислители.

В статии на други автори се разглеждат от различни аспекти идеите на П. Берон в „Славянска философия“. Проф. Нина Димитрова показва влиянието на Идеите на Възраждането върху П. Берон.

Втората част на монографията анализира влиянието на Кант върху Васил Берон, Интересен е и анализът на психологизма на В. Берон и на идеята му за Доопитното познание.

Подготвен е и силен блок от статии на професори, всеки анализиращ от експертната си квалификация (философия, биология, логика) работите на Васил Берон. Оригинална е тезата на Чл-кор., Ангел С. Стефанов, че всъщност. „Логиката“ на д-р Васил Берон е и **първият български учебник по философия през Възраждането**. Проф. Христо Гагов сравнява зоологията на Васил Берон с други известни учебници. В студията на Проф. Мартин Табаков (основана и на семейни спомени) са дадени и много нови моменти, напр. че Васил Берон е и първия дипломиран аптекар, прави първите археологически разкопки, пръв строи къща в европейски стил, и пръв вместо фес носи мека шапка.

Издирени и картотекирани за десетки архивни документи. От тях, с цел популяризация на темата, е организирано публикуването на 4:

Съчиненията на г-н П. Берон пред учений французкий свят\Философски алтернативи2/2018, с.112-116

Беньо Цонев-„Slawische Philosophie“ от д-р Петър Берон\Философски алтернативи 2/ 2018 с.116-119

Татяна Е. Киркова – Библиографски и животописни сведения за д-р Петър Берон в Лоренцовия каталог\ Философски алтернативи 3/ 2018 стр.136 -146

Гр. Пенчов – Делото на д-р Петър Берон\ Философски алтернативи 3/ 2018 стр 147 -149

Като резултат от работата по проекта са публикувани и две статии

за други, свързани с рода, лица:

Нина Димитрова - Приносът на академик Богомил Берон за въвеждане на европейски социални ценности в България\\ Философски алтернативи 2/ 2019 ISSN 0861-7899 стр.148-156

Димитър Ганов - Романът „Прощаване с пролетта“ на 130 години и новата световна война \\Списание Политически хоризонти Година II, брой № 2, 2018 г. ISSN:2534 - 966X

Публичността на публикациите и в авторитета на списанията, в които са публикувани, са гаранция за тяхната приложимост!